

BA NGÀY VỚI QUỶ

Tiểu thuyết

***Nhà xuất bản Hà Nội ấn hành năm 1992
với tiêu đề: “Món nợ”***

NGÀY THỨ NHẤT

(Kỳ 1)

1.

Que hương gài ở chỗ tay lái vừa tàn. Ông lái xe có mái tóc muối tiêu đưa tay lên nhìn đồng hồ rồi lẩm nhẩm tự nhắc mình:

-Quá Ngọ rồi. Nào, lên đường.

Sau đó, ông quay lại hỏi người phụ xe - một thanh niên dáng gầy gò, nước da đen cháy có mái tóc bù xù, cầm trên tay tập vé đang đứng bên cạnh bậc lên xuống:

-Xong chưa, Tiến?

-Xong! - Người phụ xe nói oang oang - Vù thôi, bố!

Ông lái đưa mắt nhìn bao quát những hành khách đang ngồi trong xe một lượt rồi mới nổ máy. Chiếc xe ca rung lên bần bật, thông thả lượn một vòng trên sân bến rồi vào đường quốc lộ, quay mũi về hướng Bắc. Một lát sau khi xe đã ổn định tốc độ, ông lục trong túi lấy ra bao thuốc là Thăng Long và diêm, chìa cho Hưng - một chàng trai đang ngồi ở dãy ghế đầu tiên ngay cạnh ông:

-Nhà báo hút thuốc!

Hưng mỉm cười. Anh đỡ bao thuốc lá và diêm châm một điều thuốc. Lửa lúc trên đường vắng người, anh đưa điều thuốc đã châm lửa lại cho ông lái xe:

-Bác hút đi!

-Không hút à? - Ông lái hỏi trong khi mắt vẫn nhìn dán vào con đường trước mặt.

-Cháu ít hút thuốc lá...

Hưng trả lời cho qua chuyện. Anh không muốn giải thích dài dòng. Thực ra anh là người nghiện thuốc lá. Nhưng trên một chuyến xe khách như thế này, chỉ riêng việc phải ngồi cố định một chỗ để hít khói xăng và bụi đường cũng đã đủ mệt rồi. Anh cũng đã nhiều lần trở thành nạn nhân khi phải ngồi cạnh những người nghiện thuốc. Họ cứ diêm nhiên thoả mãn cơn nghiện của mình mà không hề đếm xỉa đến nỗi khổ sở của những người ngồi xung quanh...

Sau một khúc cua, ông lái xe lại tiếp tục câu chuyện:

-Cứ tưởng cánh nhà văn báo như cậu thì hút thuốc lá mạnh chứ? Thế còn về cái khoản rượu?

-Rượu thì nói chung là cháu không uống được.

-Lạ nhỉ? Trai như cậu là hiếm đấy! - Ông lái nói giọng bình phẩm
- Thanh niên bây giờ hút thuốc như điên. Mà toàn xì loại sang cơ!

Ý kiến ấy của ông lái xe lập tức được sự hưởng ứng của một hành khách đang ngồi ngay sau lưng Hưng. Đó là một già trạc sáu mươi có chòm râu dê nom rất ngộ nghĩnh. Ông ta nói giọng the thé cao vóng như thể đang cãi nhau:

-Đúng thế đấy! Thì mới tháng trước đây thôi có một ông nhà báo nghệ sỹ ở Đài Trung ương về xã tôi. Ông ấy ghi âm một vở chèo để phát lên đài mà. Nom người thì cũng còn trẻ nhưng tóc lại bạc trắng như cước ấy. Uống rượu suốt ngày nhé! Lúc nào cũng thấy một cái bi đông rượu đeo kè kè bên hông như đeo lựu đạn ấy! Nhưng mà làm việc thì khiếp lắm. Một mình ông ấy vắn cho cả đội chèo của xã tôi cứ gọi là một lữ cở bộ!...

Xem ra cái ông khách này cũng là người hay chuyện. Ông lái xe cũng nhận thấy như vậy nên tranh thủ lúc ông nọ vừa dừng lời để lấy hơi, liền hỏi Hưng:

-Nhà báo vợ con gì chưa? Năm nay bao nhiêu tuổi rồi?

-Chưa vợ bác ạ ... Cháu mới hăm lăm...

Hưng trả lời và ngả người trên ghế. Ông khách có chòm râu dê lúc lắc cái đầu vẻ không hài lòng rồi xen ngang vào:

-Tuổi ấy mà ở làng tôi, ít ra cũng đã có hai nhóc!

Hưng mỉm cười không trả lời. Hình như đối với ông già này, cái gì không giống với làng của ông ta thì có nghĩa là sai! Để tránh phải tham gia cái mạch chuyện ít hứng thú này, anh quay nhìn ra bên đường qua khung cửa của chiếc xe khách.

Xe đã ra khỏi thị xã và đang lao đi về hướng Bắc với tốc độ lớn. Thay bằng những khu phố, những cửa hiệu, hai bên đường bây giờ là những hàng cây và những cánh đồng lúa đang bắt đầu lên xanh. Chỉ còn vài ngày nữa là đến Tết nhưng bầu trời vẫn nắng chang chang như đang giữa hè. Người ta nói rằng thời tiết như thế này là độc lắm! Không khéo rồi lại ốm đau, dịch bệnh. Không hiểu có đúng không nhưng quả là ngày Tết mà lại thiếu cái không khí se lạnh với những hạt mưa xuân lất phất thì kể cũng đáng buồn thật!...

Những suy nghĩ ấy bất chợt ngưng lại trong Hưng. Anh quay ngoắt lại. Vẫn là ánh mắt ấy. Ánh mắt chỉ nhìn anh trong một thoáng rồi quay đi ngay nhưng nó để lại trong anh một cảm giác thật còn cào cào sống động...

Người vừa nhìn Hưng là một cô gái ngồi cạnh cửa sổ ở khoảng giữa xe. Cô gái ấy chỉ mới trạc ngoài hai mươi với nước da nâu, khuôn mặt không xinh nhưng đôi mắt thì dù chỉ nhìn thoáng qua, cũng không thể nào quên được. Trong đôi mắt ấy có nỗi buồn mênh mông

xen lẫn với những tia sáng thật lạnh lẽo. Ở đó có những nét ngây thơ nhưng lại ánh lên sự từng trải già dặn. Tất cả những biểu hiện ấy khiến cho cặp mắt trở nên sinh động một cách lạ thường và điều đặc biệt nhất là nó tạo cho người khác một cảm giác lo âu rất khó cắt nghĩa.

Những nhận xét ấy đến với Hưng khi cô gái đã quay mặt nhìn qua cửa sổ xe. Ánh nắng chênh chếch nhuộm vàng một nửa mái tóc cắt ngắn và khuôn mặt của cô gái khiến nó bừng sáng lên, nhưng đó là thứ ánh sáng nom thật ma mị. "Rõ thật vớ vẩn!" - Hưng thầm trách mình và quay mặt đi - "Đang trên đường tới thăm người yêu mà lại cứ bắn khoả với ánh mắt của một cô gái khác!" Rồi anh bắt ý nghĩ của mình hướng về với Dung. Nỗi bắn khoả lâu nay lại chợt hiện ra: đã mấy tháng qua anh không nhận được thư của Dung. Tại sao nhỉ? Gần Tết rồi mà vẫn chưa thấy Dung về quê?

Chắc chắn rằng sau chuyến đi này, Hưng sẽ nhận được câu trả lời.

2.

Trần Quốc Hưng là phóng viên của báo tỉnh. Chuyến đi Hà Nội lần này của anh trước hết là một chuyến đi công tác, đồng thời kết hợp giải quyết việc riêng.

Mọi việc chỉ vừa mới được quyết định từ chiều hôm qua. Ông Hoàn - Tổng biên tập báo cho gọi anh. Anh đến phòng Tổng biên tập đúng vào lúc ông đang trao đổi với một phóng viên khác của báo tên là Huệ Lan. Cần phải nói ngay rằng mặc dù có bút danh là tên của hai loài hoa ghép lại nhưng Huệ Lan là một nam phóng viên đã hơn ba mươi tuổi, có dáng người cao lớn, gân guốc như một vận động viên. Ở cơ quan báo tỉnh, Huệ Lan là người duy nhất đã vào độ tuổi ấy mà vẫn còn độc thân. Tuy nhiên, điều đáng nói nhất, từ lâu anh đã nổi tiếng là một phóng viên bướng bỉnh. Vốn có máu phiêu lưu, anh thường xuyên có những bài viết về những vụ việc giật gân và những phóng sự

điều tra mà kết quả là sau khi báo in ra lại có hàng chồng đơn kiện tới tấp bay đến Toà soạn... Qua thái độ căng thẳng của Huệ Lan và vẻ mặt khó chịu của ông Tổng biên tập, Hưng hiểu rằng giữa họ lại đang có bất đồng. Bởi vậy, anh lảng lảng kéo ghế ngồi ra một góc và vớ lấy một tờ báo. Nhưng ông Tổng biên tập dường như vui mừng vì sự có mặt của Hưng là cái cớ để ông chấm dứt câu chuyện khó chịu với Huệ Lan nên quay lại nói với anh:

-Hưng này. Chuẩn bị đi Hà Nội nhé?

-Vâng - Hưng nói và liếc nhanh sang khuôn mặt cau có của Huệ Lan - Có việc gì ạ?

-Cậu đi làm một cái phóng sự - Ông Tổng biên tập chậm rãi - Viết về một chuyến xe khách từ tỉnh nhà đi Hà Nội. Đạo này bên Xí nghiệp xe khách đã có nhiều đổi mới về phương tiện và phong cách phục vụ hành khách...

-Báo cáo láo! - Huệ Lan xen vào bằng giọng đầy nghi ngờ - Đổi mới cái nổi gì. Chỉ giỏi cái bắt chẹt khách để lấy tiền. Xe thì bán như cái chuồng lợn.

Ông Tổng biên tập thản nhiên nói tiếp, không hề để ý đến câu nói hằn học vừa rồi của Huệ Lan:

-Cậu cứ đi rồi xem xét cụ thể mà viết. Đi một chuyến Hà Nội thời điểm giáp Tết thế này thì có gì khó khăn không?

-Vâng - Hưng gật đầu - Tôi sẽ đi Hà Nội.

-Ừ... Mà nhân tiện thăm luôn cô bạn gái chứ - Ông Tổng biên tập nói giọng đã trở nên vui vẻ hơn - Cô ấy tên là gì ấy nhỉ?

-Dạ, cô ấy là Dung ạ.

-Nhưng đừng có mãi mê ngoài ấy đấy nhé - Ông Tổng biên tập cười - Bằng giờ tuần sau phải có bài phóng sự để nộp đấy?

-Vâng, được ạ. Nhưng anh cho bao nhiêu chữ?

-Hai trang rưỡi đánh máy. Độ nghìn chữ đồ lại thôi ...

Sốt ruột vì cuộc tranh luận của mình bị bỏ dở, Huệ Lan lại xen vào với giọng nóng nảy:

-Thế còn bài báo của tôi, anh quyết sao đây?

Ông Tổng biên tập cố lấy giọng từ tốn

-Có lạ, có hấp dẫn. Nhưng rùng rợn quá!... Với lại ở đây có một cái gì đó chưa thật...

-Xin lỗi anh: Thế nào là thật? - Huệ Lan nói và vỗ mạnh tay xuống mấy trang giấy đánh máy đang để giữa bàn - Tôi cam đoan với anh đây là chuyện có thật trăm phần trăm kia mà!

Nhưng Ông Tổng biên tập tỏ ra không muốn thay đổi ý kiến của mình:

-Tết nhất đến nơi rồi. Kiểm chuyện gì vui vẻ mà viết. Hơn nữa, đây là báo tỉnh, là tiếng nói của Đảng bộ tỉnh. Giật gân, câu khách cũng tùy từng lúc thôi chứ?

-Thôi được - Huệ Lan nói và thu lại những trang giấy đánh máy của mình - Nói tóm lại là anh không cho đăng?

-Đúng, tạm thời chưa đăng được. Mà anh cũng nên lo hoàn thành định mức bài Tết đi!

Huệ Lan làm ra vẻ không quan tâm đến lời nhắc nhở ấy. Anh ta thản nhiên quay sang phía Hưng và mỉm cười:

-Cậu thấy không? Có những người không dám nhìn thẳng vào sự thật!

-Tôi nói là anh lo hoàn thành định mức đi! – Ông Tổng biên tập lạnh lùng - Rong chơi như thế là đủ rồi đấy!

Huệ Lan quay ngoắt lại khiến mái tóc dài của anh ta bật tung lên như bờm sư tử:

-Anh nói là tôi rong chơi?

-Tôi không cử anh đi viết về đề tài đào đá đỏ!

-Theo tôi, anh nên nhìn nhận ở khía cạnh khác - Huệ Lan nhếch mép - Cái quan trọng là vấn đề tôi nêu lên có trúng không. Hơn nữa, không ai đi rong chơi giữa một đám đối tượng hình sự cả.

-Biết đâu đấy - Tổng biên tập nói bằng giọng lạnh lùng.

Huệ Lan đột nhiên phá lên cười:

-Nếu cần những bài ca ngợi, anh cứ việc cử chú Hưng đi viết. Chú ấy học đại học văn, thơ ca bảy bông, lãng mạng lắm!

Hưng mỉm cười. Anh đã quá quen với lối tấn công bất ngờ của người phóng viên đàn anh này nên không thấy giận anh ta. Trong khi đó, Huệ Lan thu lại những trang bản thảo của bài báo bị từ chối và đột nhiên dúi vào tay Hưng:

-Tặng cậu. Nhà thơ đọc thử xem. Biết đâu cậu lại chẳng có ý kiến khác với anh Hoàn kính mến đây thì sao?

Hưng lặng lẽ đón tập giấy. Còn ông Hoàn thì mỉm cười:

-Ừ, Hưng cũng nên đọc thử xem. Đây là một phóng sự về đề tài đào đá đỏ ở Nghệ Tĩnh. Trong đó nhà báo Huệ Lan kể về câu chuyện của một cô gái nào đó tên là Thủy. Cô ta đang học Đại học ở Hà Nội, được về quê nghỉ Tết. Về đến nhà, nghe tin người yêu đi đào đá đỏ, cô ta lên đường đi tìm. Vào đến nơi mới biết người yêu mình đã bị giết chết do tranh giành chỗ đào. Thế là cô gái hiền lành và xinh đẹp ấy liền tiến hành một cuộc trả thù. Cô ta đã thanh toán được hai tên trong bọn và đang tiếp tục truy lùng tên thứ ba... Đây, đại loại là chuyện giết gân như thế đấy!

-Nói tóm lại, tư duy cũ! - Huệ Lan sa sầm nét mặt - Nhưng tôi cam đoan đây là chuyện có thật. Tôi đã gặp nhiều nhân chứng... Một câu chuyện đau lòng! Tôi sẽ gửi cho các báo ngoài Trung ương. Rồi

anh sẽ phải hối hận vì đã từ chối bài báo này cho mà xem. Chỉ sợ lúc ấy có người không còn cười được như bây giờ nữa đâu!...

Nói xong anh ta đi ra khỏi phòng bằng những bước chân nặng trĩu. Ông Tổng biên tập lặng lẽ nhìn theo khẽ lắc đầu rồi quay lại nói với Hưng:

-Cậu qua văn thư lấy giấy giới thiệu rồi xuống phòng Tài vụ ứng trước ít tiền đi đường. Ngày mai đã khởi hành được chưa?

-Vâng, trưa mai em sẽ đi anh ạ.

-Ừ, tranh thủ đi. Tết nhất đến nơi rồi. Ra đó, nếu có gặp cô Dung, cho tôi gửi lời hỏi thăm nhé.

Hưng trở về phòng riêng của anh trong một tâm trạng vui vẻ, Thật bất ngờ là anh lại có dịp đi Hà Nội vào những ngày giáp Tết như thế này. Nhất định phải đến trường thăm Dung. Lá thư cuối cùng cô ấy gửi về đã cách đây gần năm tháng. Sau đó anh đã gửi tới bốn lá thư nhưng không nhận được hồi âm. Không biết dạo này Dung học hành ra sao? Mà tại sao đã sát Tết mà cô ấy vẫn chưa về quê? Cách đó mấy ngày, anh có ghé qua nhà Dung hỏi thăm, bố mẹ cô ta cũng đang rất ngạc nhiên vì chưa thấy Dung về nghỉ Tết...

(Còn tiếp)

Đức Dũng